

Sarajevo, 15.03.2021. godine

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINACIJSKIM TRŽIŠTIMA
08.03.2021. - 12.03.2021.

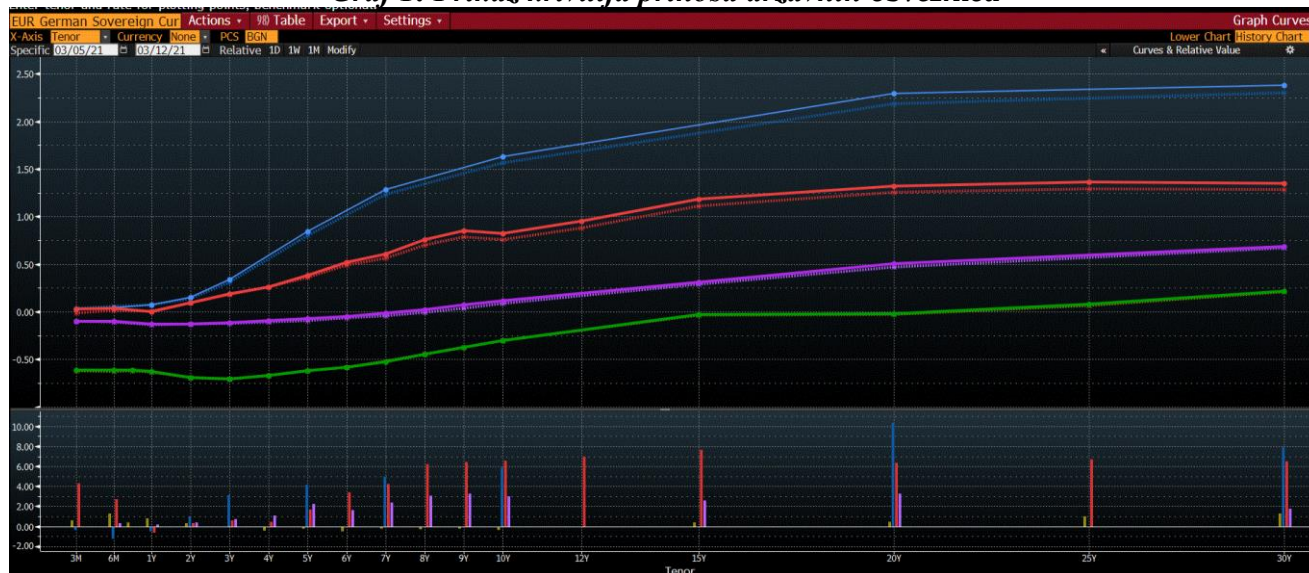
Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona				SAD				Velika Britanija				Japan			
	5.3.21	-	12.3.21		5.3.21	-	12.3.21		5.3.21	-	12.3.21		5.3.21	-	12.3.21	
2 godine	-0,69	-	-0,69	→	0,14	-	0,15	↗	0,10	-	0,10	→	-0,13	-	-0,13	→
5 godina	-0,62	-	-0,62	→	0,80	-	0,84	↗	0,37	-	0,38	↗	-0,09	-	-0,07	↗
10 godina	-0,30	-	-0,31	↘	1,57	-	1,62	↗	0,76	-	0,82	↗	0,10	-	0,12	↗

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubilllove

Dospijeće	Prinosi			
	5.3.21	-	12.3.21	
3 mjeseca	-0,577	-	-0,592	↘
6 mjeseci	-0,626	-	-0,613	↗
1 godina	-0,603	-	-0,605	↘

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za razdoblja od 3 mjeseca do 30 godina na dane 12.03.2021. godine (pune linije) i 05.03.2021. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Prinosi obveznica sigurnijih članica eurozone nisu zabilježili bitnije promjene u odnosu na prethodni tjedan. S druge strane, prinosi italijanskih obveznica su smanjeni između 5 i 13 baznih bodova, pri čemu je najveći pad zabilježen kod obveznica dužeg roka dospelja. Agencija za dodjelu kreditnog rejtinga S&P je krajem prošlog tjedna potvrdila AA+ rejting Austrije sa stabilnim izgledima.

Glavni događaj tijekom prošlog tjedna je bila sjednica UV ECB koja je održana u četvrtak na kojoj su referentne kamatne stope, u skladu s očekivanjima, ostavljene nepromijenjene. Zabrinuta da bi rast prinosa mogao da ugrozi ekonomski oporavak eurozone, ECB je najavila da će u narednim mjesecima intenzivnije otkupljivati državni dug kroz PEPP program vrijedan 1,85 bilijuna EUR kako bi zaustavila da

neopravdan rast prinosa ugrozi ekonomski oporavak regije. Predsjednica ECB Lagarde je izjavila da UV očekuje da će se kupovine u okviru PEPP programa tijekom narednog tromjesečja odvijati bržim tempom nego početkom ove godine. Najavljeno je da se očekuje da će se globalna situacija poboljšati u 2021. godini, ali da su i dalje u bliskoj budućnosti prisutne neizvjesnosti koje se prije svega odnose na dinamiku širenja pandemije i cijepljenja. Nove prognoze su blago optimističnije, pa se tako sada očekuje da će u 2021. godini GDP zabilježiti rast od 4% (prethodna prognoza 3,9%), a da će inflacija iznositi 1,5% (prethodna prognoza 1%), što je posljedica privremenih čimbenika i rasta cijena energenata. Predsjednica Lagarde je dodala da će najvjerojatnije u I tromjesečju biti zabilježena kontrakcija, te naglasila da će oporavak biti neravnomjeran, kako vremenski, tako i po regijama i po sektorima. Izgledi za inflaciju u dugom roku su ostali nepromijenjeni ispod ciljane razine od blizu 2%.

Njemački IWH ekonomski institut je smanjio prognozu ekonomskog rasta Njemačke u 2021. godini na 3,7% (prethodna prognoza je iznosila 4,4%) naglašavajući rizik trećeg vala pandemije u Njemačkoj. Prema informacijama zvaničnika administracije Vlada Španjolske planira da izvrši raspodjelu oko 2/3 fiskalnog paketa, ukupne vrijednosti 11 milijardi EUR, kako bi izravno pomogla kompanijama koje su suočene s problemima. Izravna plaćanja kompanijama bi mogla da iznose 7 milijardi EUR, 3 milijarde EUR bi bilo usmjereno ka restrukturiranju državnih garancija, te 1 milijarda EUR za poseban fond za obnovu.

Tablica 3: Kretanje ekonomskih pokazatelja za eurozonu

Red. br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Sentix indeks povjerenja investitora – EZ OŽUJAK	1,4	5,0	-0,2
2.	GDP – EZ (tromjesečno) final. IV tromjesečje	-0,6%	-0,7%	12,5%
3.	Stopa inflacije – Njemačka (final.) VELJAČA	1,6%	1,6%	1,6%
4.	Stopa inflacije – Španjolska (final.) VELJAČA	-0,1%	-0,1%	0,4%
5.	Industrijska proizvodnja – EZ (G/G) SIJEČANJ	-1,9%	0,1%	-0,2%
6.	Industrijska proizvodnja – Njemačka (G/G) SIJEČANJ	-3,7%	-3,9%	1,0%
7.	Industrijska proizvodnja – Francuska (G/G) SIJEČANJ	-2,8%	-0,2%	-2,8%
8.	Industrijska proizvodnja – Finska (G/G) SIJEČANJ	-	0,9%	-2,2%
9.	Industrijska proizvodnja – Irska (G/G) SIJEČANJ	-	28,5%	34,0%
10.	Industrijska proizvodnja – Španjolska (G/G) SIJEČANJ	-0,6%	-2,2%	-1,5%
11.	Industrijska proizvodnja – Italija (G/G) SIJEČANJ	-4,1%	-2,4%	-1,6%
12.	Industrijske prodaje – Nizozemska (G/G) SIJEČANJ	-	-9,9%	-5,7%
13.	Prerađivačka proizvodnja – Francuska (G/G) SIJEČANJ	-	-1,0%	-3,5%
14.	Prerađivačka proizvodnja – Nizozemska (G/G) SIJEČANJ	-	0,6%	0,2%
15.	Trgovinska bilanca – Njemačka (u milijardama EUR) SIJEČANJ	14,5	14,3	15,2
16.	Zaposlenost – EZ (tromjesečno) final. IV tromjesečje	0,3%	0,3%	1,0%
17.	Zaposlenost – Francuska (tromjesečno) IV tromjesečje	-0,1%	-0,1%	1,7%
18.	Stopa nezaposlenosti – Italija (tromjesečno) IV tromjesečje	-	9,2%	9,6%
19.	Maloprodaja – Španjolska (G/G) SIJEČANJ	-2,8%	-9,5%	-1,5%

SAD

Predsjednik SAD Biden je u četvrtak popodne potpisao Zakon o stimulatvnom paketu vrijednom 1,9 bilijuna USD. Paket uključuje novu rundu izravnih plaćanja u vrijednosti do 1.400 USD za većinu odraslih Amerikanaca, tjedni dodatak do 300 USD saveznim naknadama za nezaposlenost i još 350 milijardi USD pomoći državnoj i lokalnim vladama, te povećanje poreznih olakšica na djecu.

Ministrica financija SAD Yellen je izjavila da će paket pomoći zbog pandemije Covid-19 osigurati dovoljno sredstava za poticanje „vrlo snažnog“ ekonomskog oporavka, ali da se neće baviti dugotrajnim problemima nejednakosti. Ponovila je da će paket omogućiti SAD da se do sljedeće godine vrati na pretpandemijsku razinu „pune zaposlenosti“. Yellen je izjavila da se ne boji inflacije zbog stimulatvno paketa, jer je inflacija prije pandemije bila preniska, a ne visoka, a ukoliko dođe do jačanja inflacije, postoje instrumenti monetarne politike koji to mogu riješiti. Fed je objavio financijska izvješća za IV tromjesečje prema kojima je neto vrijednost kućanstava i neprofitnih organizacija povećana za 6,9 bilijuna USD, na 130,2 bilijuna USD.

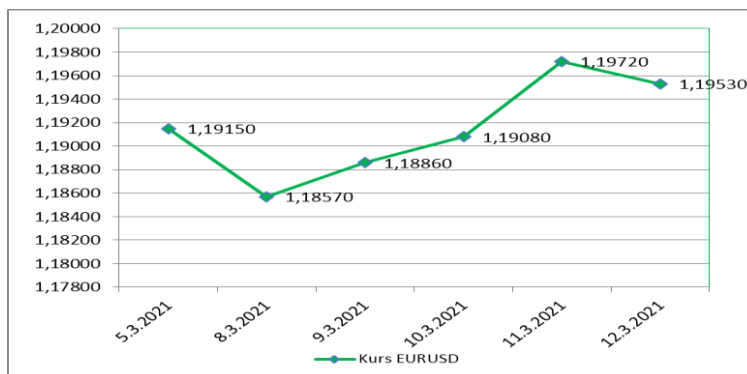
OECD predviđa da će američko gospodarstvo ove godine ostvariti rast od 6,5%, a sljedeće 4,0%, što je bolje od očekivanja iz prosinca, koja su iznosila 3,2% u 2021. godini i 3,5% u 2022. godini. OECD očekuje da će paket poticaja utjecati na povećanje rasta američkog gospodarstva za oko 3-4% u prosjeku već u prvoj godini.

Tablica 4: Kretanje ekonomskih pokazatelja za SAD

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Optimizam malog biznisa	VELJAČA	97,0	95,8	95,0
2.	Stopa inflacije (G/G)	VELJAČA	1,7%	1,7%	1,4%
3.	Stopa temeljne inflacije (G/G)	VELJAČA	1,4%	1,3%	1,4%
4.	Veleprodajne zalihe (M/M) F	SIJEČANJ	1,3%	1,3%	1,3%
5.	Trgovina na veliko (M/M)	SIJEČANJ	0,9%	4,9%	1,9%
6.	MBA aplikacije za hipotekarne kredite	5. ožujka	-	-1,3%	0,5%
7.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	6. ožujka	725.000	712.000	754.000
8.	Kontinuirani zahtjevi nezaposlenih za pomoć	27. veljače	4.200.000	4.144.000	4.337.000
9.	Indeks proizvođačkih cijena (G/G)	VELJAČA	2,7%	2,8%	1,7%
10.	Povjerenje potrošača Sv. Mičigen P	OŽUJAK	78,5	83,0	76,8

USD je deprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURUSD zabilježio rast sa razine od 1,1915 na razinu od 1,1953.

Graf 2: Kretanje tečaja EURUSD tijekom proteklog tjedna

VELIKA BRITANIJA

Prema mišljenju analitičara, BOE će morati da odluči ovog tjedna da li će reći investitorima da previše anticipiraju rast kamatnih stopa, dok se UK bori sa cijepljenjem protiv Covid-19, a vlada ubrizgava novac u ekonomiju. Najava ministra financija Sunaka od 3. ožujka o dodatnom poticaju u vrijednosti od 65 milijardi GBP dodatno je pojačala nadu u oporavak ekonomije. Investitori sada očekuju da će referentna kamatna stopa BoE biti povećana na oko 0,7% za tri godine, u odnosu na trenutačnu, najnižu razinu od 0,1%, gdje je i dalje daleko od svog povijesnoga prosjeka. Vrijednost GBP je povećana za oko 2% od posljednjeg sastanka središnje banke koji je održan 4. veljače, dok su državne obveznice u veljači zabilježile jednu od najvećih mjesečnih rasprodaja u posljednjem desetljeću. Prema Reutersovoj anketi, ekonomija Velike Britanije će se vratiti na razinu prije pandemije u roku od dvije godine, a nezaposlenost će dostići razinu od 6,5% krajem ove godine. Kako navode, zemlja je pretrpjela najveći broj smrtnih slučajeva u Europi izazvan Covid-19, ali je i vodeća zemlja u cijepljenju stanovništva protiv Covid-19. Ministar financija Sunak je izjavio da bi ekonomija trebalo da se oporavi do sredine 2021. godine, šest mjeseci ranije nego što se očekivalo. UK priprema veliku reviziju financijskog tržišta kako bi sačuvala značaj Londona nakon istupanja iz EU. Barclaycard je objavio da je osobna potrošnja u UK u veljači smanjena za 13,8% u odnosu na godinu ranije, u usporedbi sa smanjenjem od 16% zabilježenim u siječnju.

Tablica 5: Kretanje ekonomskih pokazatelja za UK

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	RICS indeks cijena kuća	VELJAČA	45%	52%	49%
2.	Industrijska proizvodnja (G/G)	SIJEČANJ	-4,4%	-4,9%	-3,3%
3.	Proizvođačka proizvodnja (G/G)	SIJEČANJ	-3,7%	-5,2%	-2,5%
4.	Indeks usluga (M/M)	SIJEČANJ	-5,5%	-3,5%	1,7%
5.	Trgovinska bilanca (u milijunima GBP)	SIJEČANJ	-4,563	-1,630	-6,202
6.	GDP (M/M)	SIJEČANJ	-4,9%	-2,9%	1,2%

Tijekom proteklog tjedna GBP je aprecirala u odnosu na EUR, te je tečaj EURGBP zabilježio pad sa razine od 0,86124 na razinu od 0,85881. GBP je aprecirala u odnosu na USD, pa je tečaj GBPUSD zabilježio rast sa razine od 1,3841 na razinu od 1,3924.

JAPAN

Zamjenik guvernera BoJ Amamiya je izjavio da bi prinose obveznica trebalo pustiti da više osciliraju sve dok se ne umanjí učinak monetarnih olakšica, dodavši da će se o koracima za oživljavanje tržišta razgovarati na sastanku BoJ ovoga tjedna. BoJ će možda promijeniti troslojni sustav rezervi kako bi oslobodila veći dio rezervi od negativnih kamatnih stopa. Amamiya je dodao da će jedna od ključnih tema sastanka BoJ biti ublažavanje posljedica koje negativne kamatne stope nanose financijskim institucijama i mijenjanje svijesti društva da dalja smanjenja kamatnih stopa nisu moguća. Poboljšanje višeslojnog sustava se može izvršiti prilagodbom troslojnog sustava rezervi BoJ koji nameće kamate od -0,1% za mali fond sredstava, 0% kamate za drugi dio sustava, te +0,1% za ostatak rezervi. Na sastanku BoJ može da predloži dodatne mjere kojim bi ublažila napetost bankarskog sektora prilikom smanjenja kamatnih stopa. Kontrolom krive prinosa (YCC) BoJ i primjenom negativne stope od 0,1% za rezerve koje se čuvaju u banci, dok su prinosi desetogodišnjih obveznica oko 0%, nastoji se potaći oporavak ekonomije. BoJ će izvršiti reviziju svojih instrumenata monetarne politike, uključujući i YCC (kontrolu krive prinosa) na sastanku koji će se održati 18. i 19. ožujka, kako bi program poticaja bio održiviji i učinkovitiji, dok pandemija koronavirusa i dalje utječe na nedostizanje inflacije od 2%.

Nikkei Asian Review je objavio članak u kojem je navedeno da će BoJ razmisliti o promjeni pristupa pitanju kupovina ETF-ova na sjednici koja se održava ovoga tjedna. Ovo bi moglo da predstavlja potencijalnu veliku promjenu politike ove središnje banke koja je postala najveći vlasnik japanskih dionica. Navodi se da su neki članovi BoJ predložili ukidanje godišnje ciljane razine od 6 bilijuna JPY u korist pristupa kojim bi se dozvolila veća fleksibilnost prilagođavanja tržišnim uvjetima. Istodobno, BoJ je već prilično smanjila kupovine ETF-ova u ovoj godini, a i pojedinačne kupovine su smanjene na 50,1 milijardu JPY na dnevnoj razini.

Tablica 6: Kretanje ekonomskih pokazatelja za Japan

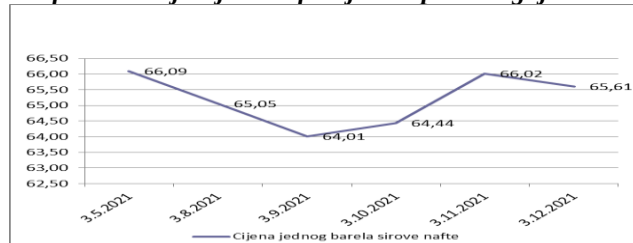
Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Suficit tekućeg računa (u milijardama JPY)	SIJEČANJ	1.253,4	646,8	1.165,6
2.	Vodeći indeks P	SIJEČANJ	96,8	99,1	97,7
3.	Koincidirajući indeks P	SIJEČANJ	91,6	91,7	88,2
4.	Bankroti (G/G)	VELJAČA	-	-31,49%	-38,68%
5.	Novčane zarade zaposlenih (G/G)	SIJEČANJ	-1,7%	-0,8%	-3,2%
6.	GDP (Q/Q) F	IV tromjesečje	3,0%	2,8%	5,3%
7.	Monetarni agregat M2 (G/G)	VELJAČA	9,5%	9,6%	9,4%
8.	Monetarni agregat M3 (G/G)	VELJAČA	7,9%	8,0%	7,8%
9.	Porudžbine strojnih alata (G/G) P	VELJAČA	-	36,7%	9,7%
10.	Indeks potrošačkih cijena (G/G)	VELJAČA	-0,7%	-0,7%	-1,5%

JPY je tijekom proteklog tjedna deprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURJPY zabilježio rast sa razine od 128,98 na razinu od 130,29. JPY je deprecirao i u odnosu na USD, te je tečaj USDJPY zabilježio rast sa razine 108,31 na razinu od 109,03.

NAFTA I ZLATO

Na otvaranju njujorške burze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 66,09 USD (55,47 EUR). Tijekom protekloga tjedna cijena nafte nije bilježila značajne oscilacije. Početkom tjedna cijena nafte je imala blagu tendenciju smanjenja pod utjecajem očekivanja vijesti o stanju zaliha ovog energenta u SAD. U srijedu su objavljeni podaci o stanju zaliha u SAD koji su pokazali da su zalihe povećane za 13,8 milijuna barela na ukupnih 498,4 milijuna barela tjedno, što je utjecalo na blagi pad cijene nafte. Zalihe nafte su u prošlom tjednu bile za oko 6% veće od petogodišnjeg prosjeka. U narednim danima cijena nafte je imala tendenciju rasta, te je u četvrtak povećana za više od 2% pod utjecajem slabijeg dolara i očekivanja da će ponovo doći do rasta tražnje, iako su podaci pokazali da su zalihe nafte u SAD povećane. Početkom ovoga mjeseca OPEC+ su donijeli odluku da nastave sa smanjenjem ponude nafte, te su investitori pojačali ulaganja u ovu aktivu pod utjecajem očekivanja oporavka tražnje za naftom u drugoj polovici godine. Investitori očekuju da će doći do oporavka globalne ekonomije u drugoj polovici godine, kao i da će veći broj ljudi moći putovati, kako se bude širilo cijepljenje. Analitičari iz RBC Capital ističu da su fundamentalne osnove za benzin najviše „bikovske“ u posljednjih deset godina te da ovakvo stanje daje dodatnu podršku cijeloj naftnoj proizvodnji. Krajem tjedna došlo je do blagog pada cijene nafte, usprkos tomu što je predsjednik Biden potpisao zakon o fiskalnoj podršci, što je trebalo da utječe na rast cijene nafte. Ipak, investitori već od početka godine očekuju da će ovaj zakon biti odobren, te je on i razlog rasta cijene nafte za 40% od početka godine. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 65,61 USD (54,89 EUR). Promatrano na tjednoj razini cijena nafte je smanjena za 0,73%.

Graf 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna

Pripremljeno:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantirati njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na temelju njih.

Na otvaranju londonske burze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.700,64 USD (1.427,31 EUR).

Tijekom protekloga tjedna cijena zlata je uglavnom imala blagu tendenciju rasta. Početkom tjedna cijena ovog plemenitog metala je smanjena, te se našla na najnižoj razini u posljednjih devet mjeseci, pod utjecajem rasta prinosa u SAD i jačanja dolara, kao i očekivanja konačnog odobrenja stimulativnog plana fiskalne podrške u SAD. Od kolovoza prošle godine, kada je cijena zlata zabilježila rekordno visoku vrijednost, cijena je smanjena za 18% i približava se postotku pada od 20%, što predstavlja definiciju da tržište ulazi u zonu „medvjeda“. Nakon značajnoga pada cijene zlata, koji je zabilježen u ponedjeljak, u utorak je već došlo do ponovnog rasta pod utjecajem očekivanja investitora potaknutim rastom prinosa na obveznice SAD, kao i kretanjem dolara. U narednim danima cijena zlata je bilježila rast pod utjecajem očekivanja finalnog usvajanja programa podrške, ali i zbog slabljenja dolara. Do kraja tjedna cijena ovog plemenitog metala je bilježila postupni rast kako su prinosi na državne obveznice SAD bilježili rast, a oportunitetni troškovi držanja zlata su povećani, dok je dolar počeo da se oporavlja. U četvrtak je predsjednik Biden potpisao stimulativni paket pomoći koji je time postao zakon. Ujedno, predsjednik Biden je istaknuo da će snažnije raditi na cijepljenju građana, kako bi se stanje u zemlji normaliziralo do srpnja. Usprkos ovim pozitivnim vijestima, snažan paket fiskalnih mjera pojačao je strah od inflacije, što je ponovo dalo podršku cijeni zlata. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.727,11 USD (1.444,92 EUR). Na tjednoj razini cijena zlata je zabilježila rast za 1,56%.

Graf 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

